

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2005-3402

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Viestinnän laitos	
Tekijä-Författare-Author Reinikainen, Heli			
Työn nimi-Arbetets titel-Title Ministeriöt ja kommunikatiivinen toiminta			
Oppiaine-Läroämne-Subject Viestintä			
Työn laji-Arbetets art-Level Pro gradu		Aika-Datum-Month and year 2005-05-02	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 81
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksella pyrittiin hahmottamaan, minkälaista ministeriöiden ja kansalaisten välinen viestintä on, mitä viestinnältä voi odottaa, mikä sitä ohjaa, ketä tieto palvelee tai kuka sen sisällön määrittelee. Tutkimuksen alkuosan tarkoituksena oli löytää erilaisia odotusarvoja ministeriöiden viestinnälle ottaen huomioon toimintaympäristön ja tilanteen muodostamat tekijät. Tavoitteena oli muodostaa viestinnälle malli, joka parhaiten edistäisi kansalaisten osallistumista ja vuorovaikutteisen viestinnän syntymistä kansalaisten ja hallintoviranomaisten välille. Tutkimuksen kirjallisuuskatsaus käsittelee viestinnän funktioita ja informaatiostrategioita, joita valtionhallinnon organisaatioille on löydettävissä. Tutkimustavoitetta selvitettiin analysoimalla ministeriöiden viestintää ennen EU-kansanäänestystä ja niiden osallistumista äänestystä edeltäneeseen julkiseen keskusteluun. Analyysin teoreettisena viitekehystenä on käytetty Habermasin kommunikatiivisen toiminnan teoriaa. Ministeriöiden käytännön toiminnasta etsittiin niitä tekijöitä, jotka vaikuttivat eniten siihen, minkälaisena viestintä toteutui. Tutkimuksella pyrittiin viestinnän odotusarvojen ja käytännön tilanteen yhteensovittamisella hahmottamaan realistisemmin ministeriön viestinnällistä roolia ja edellytyksiä toimia kommunikatiivisesti. Ministeriöiden viestintää tarkasteltiin hallinnon näkökulmasta.</p> <p>Tutkimuksessa olivat mukana valtiovarainministeriö, ulkoasiainministeriö, sisäasiainministeriö, liikenneministeriö, maa- ja metsätalousministeriö, työministeriö, oikeusministeriö, kauppa- ja teollisuusministeriö sekä sosiaali- ja terveysministeriö. Jokaisesta ministeriöstä haastateltiin yksi tiedotuksen henkilökunnan edustaja. Lisäksi tutkimuksessa selvitettiin asiantuntijahaastatteluiden avulla valtioneuvoston kanslian, EU-sihteeristön ja ulkoasiainministeriön Eurooppa-tiedotuksen tehtävät valtionhallinnon EU-tiedottamisessa ennen kansanäänestystä. Aineisto on kerätty syksyllä -94 ja keväällä -95.</p> <p>Haastatteluaineiston analyysi antoi tulokseksi, etteivät ministeriöt ottaneet tehtäväkseen osallistua itse näkyvästi kansanäänestystä edeltäneeseen julkiseen keskusteluun eivätkä myöskään pitää sitä yllä esimerkiksi tuottamalla kansalaisille kohdennettua materiaalia. Ministeriöiden viestintää ei voi luonnehtia yhteisymmärrykseen tähtääväksi kokonaisuudessaan. Ministeriöt jättäytyivät keskustelun ulkopuolelle sivustaseuraajiksi, niiden tehtävänä oli tuottaa tietoa keskustelijoiden käyttöön ja valvoa myös keskustelun asiallisuutta. Ministeriöiden EU-kansanäänestystä edeltänyt viestintä poikkesi hallinnon normaalista viestinnästä siten, etteivät viestinnän tavoitteet nousseet ministeriöiden omasta toiminnasta vaan pikemminkin yhteiskunnallisista tarpeista ja velvoitteista. Saatuja tuloksia ei voi yleistää hallinnon normaaliin toimintaan, mutta ne antavat viitteitä siitä, miten ministeriöt toimivat laajoissa poliittisissa kysymyksissä.</p>			
Avainsanat-Nyckelord-Keywords valtionhallinto viestintä - ministeriöt kommunikatiivinen toiminta			
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited			
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information			